

U S T A W A

z dnia.....

o zarządzaniu kryzysowym ¹⁾

Art. 1. Ustawa określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie, a także zasady finansowania zadań zarządzania kryzysowego.

Art. 2. Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na odtwarzaniu infrastruktury lub przywróceniu jej pierwotnego charakteru.

Art. 3. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

- 1) sytuacji kryzysowej – należy przez to rozumieć stan narastającej destabilizacji, niepewności i napięcia społecznego, stwarzający zagrożenie w szczególności dla integralności terytorialnej, życia, zdrowia, mienia, dziedzictwa kulturowego, środowiska lub infrastruktury krytycznej, w tym spowodowane zdarzeniem o charakterze terrorystycznym, zwane dalej „zagrożeniem”, charakteryzujący się możliwością utraty kontroli nad przebiegiem wydarzeń albo eskalacji zagrożenia;
- 2) infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz

służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Infrastruktura krytyczna obejmuje w szczególności systemy:

- a) zaopatrzenia w energię i paliwa,
  - b) łączności i sieci teleinformatycznych,
  - c) bankowe i finansowe,
  - d) zaopatrzenia w żywność i wodę,
  - e) ochrony zdrowia,
  - f) transportowe i komunikacyjne,
  - g) ratownicze,
  - h) zapewniające funkcjonowanie administracji publicznej,
  - i) produkcji, stosowania, przechowywania i składowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych;
- 3) ochronie infrastruktury krytycznej – należy przez to rozumieć zespół przedsięwzięć organizacyjnych realizowanych w celu zapewnienia funkcjonowania lub szybkiego odtworzenia infrastruktury krytycznej na wypadek zagrożeń, w tym awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie, z uwzględnieniem przepisów o obiektach szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa państwa i obronności oraz ich szczególnej ochronie;
- 4) planowaniu cywilnym – należy przez to rozumieć:
- a) całokształt przedsięwzięć planistycznych, polegających w szczególności na opracowywaniu planów, w tym planów reagowania kryzysowego, i programów, mających na celu optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów w sytuacjach

kryzysowych oraz w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny, w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowania do przejmowania nad nimi kontroli, reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz odtwarzania infrastruktury i przywracania jej pierwotnego charakteru,

- b) planowanie w zakresie wspierania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie ich użycia oraz planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego;
- 5) Narodowym Systemie Pogotowia Kryzysowego, zwanym dalej „NSPK” – należy przez to rozumieć realizowane przez organy administracji rządowej oraz Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej zadania i procedury przeznaczone do zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowania do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań oraz reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 6) powiecie – należy przez to rozumieć również miasto na prawach powiatu.

Art. 4. 1. Zadania z zakresu planowania cywilnego obejmują:

- 1) gromadzenie i przetwarzanie informacji o możliwych do użycia siłach i środkach w sytuacjach kryzysowych, w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny;
  - 2) opracowywanie procedur postępowania na wypadek zagrożeń;
  - 3) przygotowywanie planów reagowania kryzysowego.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, powinny uwzględniać:
- 1) zapewnienie funkcjonowania administracji publicznej;

- 2) zapewnienie funkcjonowania i możliwości odtworzenia infrastruktury lub przywrócenia jej pierwotnego charakteru;
- 3) racjonalne gospodarowanie zasobami w sytuacjach kryzysowych, w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny;
- 4) zapewnienie ludziom warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych, w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny.

Art. 5. 1. Na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym tworzy się plany reagowania kryzysowego.

2. W skład planów reagowania kryzysowego, o których mowa w ust. 1, wchodzi następujące elementy:

- 1) plan główny zawierający w szczególności:
  - a) charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego,
  - b) charakterystykę zasobów, w tym stan rezerw państwowych, oraz ocenę możliwości ich wykorzystania,
  - c) analizę funkcjonowania administracji publicznej, jej skuteczności i możliwości wykorzystania w sytuacjach kryzysowych,
  - d) przewidywane warianty działań w sytuacjach kryzysowych,
  - e) wskazanie trybu aktualizacji planu oraz poszczególnych załączników funkcjonalnych;
- 2) procedury reagowania kryzysowego określające zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny, a w szczególności:

- a) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń,
  - b) bilans i tryb uruchamiania zasobów niezbędnych do usuwania skutków zagrożeń,
  - c) uruchamianie działań przewidzianych w planie reagowania kryzysowego oraz zasady współdziałania, a także sposoby ograniczania rozmiarów strat i usuwania skutków zagrożeń;
- 3) załączniki funkcjonalne planu głównego określające w szczególności:
- a) standardowe procedury operacyjne,
  - b) organizację łączności,
  - c) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania,
  - d) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń,
  - e) organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych,
  - f) organizację opieki społecznej i medycznej, z uwzględnieniem planów zabezpieczenia ratownictwa medycznego,
  - g) organizację ochrony przed zagrożeniami radiacyjnymi, biologicznymi i chemicznymi,
  - h) wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie reagowania kryzysowego,
  - i) zasady oraz tryb oceniania dokumentowania szkód.

3. Załączniki funkcjonalne planu głównego określające organizację ochrony przed zagrożeniami radiacyjnymi zawierają tylko plany reagowania kryzysowego, które są tworzone na poziomie krajowym i wojewódzkim.

4. Plany reagowania kryzysowego, o których mowa w ust. 1, są aktualizowane nie rzadziej niż co 2 lata.

Art. 6. 1. Zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej obejmują:

- 1) gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących infrastruktury krytycznej;
- 2) przygotowywanie i aktualizację planów ochrony infrastruktury krytycznej;
- 3) opracowywanie i uruchamianie procedur na wypadek wystąpienia zagrożeń infrastruktury krytycznej;
- 4) zapewnienie możliwości odtworzenia infrastruktury krytycznej;
- 5) zapewnienie warunków do współpracy między administracją publiczną a właścicielami oraz posiadaczami samoistnymi i zależnymi obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej w zakresie jej ochrony.

2. Plany ochrony infrastruktury krytycznej tworzy się na poziomie krajowym i wojewódzkim.

3. W skład planów ochrony infrastruktury krytycznej wchodzi następujące elementy:

- 1) wykaz obiektów i systemów infrastruktury krytycznej;
- 2) charakterystyka zagrożeń dla infrastruktury krytycznej oraz ocena ryzyka ich wystąpienia;

- 3) charakterystyka zasobów możliwych do wykorzystania w celu ochrony infrastruktury krytycznej;
- 4) warianty działania w sytuacji zagrożeń lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej;
- 5) warianty odtwarzania infrastruktury krytycznej;
- 6) zasady współpracy administracji publicznej z właścicielami oraz posiadaczami samoistnymi i zależnymi obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej w zakresie jej ochrony, w tym zasady przekazywania informacji;
- 7) wskazanie terminów i trybu aktualizacji planu.

4. Plany ochrony infrastruktury krytycznej, o których mowa w ust. 2, są aktualizowane nie rzadziej niż co dwa lata.

5. Właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej, obowiązani do jej ochrony, zgodnie z odrębnymi przepisami, mają obowiązek przygotowywać i wdrażać stosownie do zaistniałego zagrożenia, własne plany ochrony infrastruktury krytycznej oraz utrzymywać rezerwowe systemy zapewniające bezpieczeństwo i podtrzymujące jej funkcjonowanie, do czasu jej pełnego odtworzenia.

6. Plany, o których mowa w ust. 5, są udostępniane na pisemny wniosek organu, do zadań którego należy ochrona infrastruktury krytycznej, w terminie nie dłuższym niż 14 dni.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób tworzenia i aktualizacji oraz strukturę planów, o których mowa w ust. 6, uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej.

Art. 7. 1. Rada Ministrów sprawuje zarządzanie kryzysowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzanie kryzysowe sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, zawiadamiając niezwłocznie o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.

3. Decyzje podjęte przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych podlegają rozpatrzeniu na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów.

4. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, określa zbiór zadań i procedur NSPK, w tym sposoby i tryb ich uruchamiania, zwany dalej „wykazem przedsięwzięć NSPK”.

Art. 8. 1. Przy Radzie Ministrów tworzy się Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „Zespołem”, jako organ opiniodawczo-doradczy właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.

2. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Prezes Rady Ministrów – przewodniczący;
- 2) Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych – zastępcy przewodniczącego;
- 3) Minister-członek Rady Ministrów – koordynujący działalność służb specjalnych – jeżeli został powołany;
- 4) ministrowie kierujący działami administracji rządowej:
  - a) administracja publiczna,
  - b) budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa,
  - c) finanse publiczne,
  - d) gospodarka,
  - e) gospodarka morska,
  - f) gospodarka wodna,

- g) instytucje finansowe,
- h) informatyzacja,
- i) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego,
- j) łączność,
- k) oświata i wychowanie,
- l) rolnictwo,
- m) sprawiedliwość,
- n) sprawy zagraniczne,
- o) środowisko,
- p) transport,
- r) zdrowie.

3. W posiedzeniach Zespołu uczestniczą także:

- 1) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) Szef Agencji Wywiadu;
- 3) Szef Wojskowych Służb Informacyjnych;
- 4) Prezes Państwowej Agencji Atomistyki;
- 5) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 6) Główny Geodeta Kraju;
- 7) inne osoby zaproszone przez przewodniczącego Zespołu.

4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może skierować swojego przedstawiciela do prac Zespołu. Przedstawiciel ten ma wówczas prawa członka Zespołu.

5. W przypadku nieobecności przewodniczącego, pracami zespołu kieruje wyznaczony przez niego zastępca albo członek Zespołu, w którego właści-

wości – wynikającej z kierowania danym działem administracji rządowej – pozostaje rodzaj zaistniałej sytuacji kryzysowej.

6. W razie nieobecności członka Zespołu może on wyznaczyć jako swojego zastępcę sekretarza lub podsekretarza stanu.

7. Sekretarzem Zespołu jest dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 10.

Art. 9. 1. Do zadań Zespołu należy:

- 1) przygotowywanie rekomendacji sił i środków niezbędnych do opanowania sytuacji kryzysowych;
- 2) doradzanie w zakresie koordynacji działań organów administracji rządowej, instytucji państwowych i służb w sytuacjach kryzysowych;
- 3) opiniowanie sprawozdań końcowych z działań podejmowanych w związku z zarządzaniem kryzysowym;
- 4) opiniowanie potrzeb w zakresie odtwarzania infrastruktury lub przywrócenia jej pierwotnego charakteru;
- 5) opiniowanie i przedkładanie do zatwierdzenia Radzie Ministrów krajowego planu reagowania kryzysowego;
- 6) opiniowanie i przedkładanie do zatwierdzenia Radzie Ministrów krajowego i wojewódzkich planów ochrony infrastruktury krytycznej;
- 7) opiniowanie projektów zarządzeń Prezesa Rady Ministrów dotyczących wykazu przedsięwzięć NSPK;
- 8) opiniowanie projektów decyzji Rady Ministrów dotyczących wprowadzania przedsięwzięć z wykazu przedsięwzięć NSPK.

2. Zespół realizuje, do czasu wprowadzenia stanu wojennego i uruchomienia systemu kierowania obroną państwa, zadania wynikające z Planu Reagowania Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej, będącego dokumentem wykonawczym do Polityczno-Strategicznej Dyrektywy Obronnej Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.²⁾).

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, organizację i tryb pracy Zespołu, z uwzględnieniem rozwiązań pozwalających na niezwłoczne zebranie się Zespołu i zapewnienie uzyskania pełnej informacji o zdarzeniach będących przedmiotem posiedzenia.

Art. 10. 1. Tworzy się Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, zwane dalej „Centrum”, będące państwową jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów.

2. Centrum kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów.

3. Zastępców dyrektora Centrum powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek dyrektora Centrum.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania Centrum, uwzględniając potrzebę ciągłości funkcjonowania Centrum oraz tryb i formy współpracy z organami właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania i zwalczania zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

Art. 11. 1. Centrum zapewnia obsługę Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i Zespołu w sprawach zarządzania kryzysowego.

2. Do zadań Centrum należy:

- 1) planowanie cywilne, w tym:
  - a) przedstawianie szczegółowych sposobów i środków reagowania na zagrożenia oraz ograniczania ich skutków,
  - b) opracowywanie i aktualizowanie krajowego planu reagowania kryzysowego,
  - c) analiza i ocena możliwości wystąpienia zagrożeń lub ich rozwoju,
  - d) gromadzenie informacji o zagrożeniach i analiza zebranych materiałów,
  - e) wypracowywanie wniosków i propozycji zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom,
  - f) planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3,
  - g) planowanie wsparcia przez organy administracji publicznej realizacji zadań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) monitorowanie potencjalnych zagrożeń;
- 3) przygotowanie uruchamiania, w przypadku zaistnienia zagrożeń, procedur związanych z zarządzaniem kryzysowym;
- 4) przygotowywanie projektów opinii i stanowisk Zespołu;
- 5) przygotowywanie i obsługa techniczno-organizacyjna prac Zespołu;
- 6) współpraca ze strukturami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej oraz innymi organizacjami międzynarodowymi;

- 7) organizowanie i prowadzenie szkoleń i ćwiczeń z zakresu zarządzania kryzysowego oraz udział w ćwiczeniach krajowych i międzynarodowych;
- 8) zapewnienie obiegu informacji między krajowymi i zagranicznymi organami i strukturami zarządzania kryzysowego;
- 9) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
- 10) realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania i likwidacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
- 11) realizacja zadań planistycznych i programowych z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej, w tym opracowywanie i aktualizacja krajowego planu ochrony infrastruktury krytycznej oraz przedkładanie Zespołowi wojewódzkich planów ochrony infrastruktury krytycznej;
- 12) przygotowywanie projektów decyzji Rady Ministrów dotyczących wprowadzenia przedsięwzięć z wykazu przedsięwzięć NSPK;
- 13) przygotowywanie projektów zarządzeń Prezesa Rady Ministrów dotyczących wykazu przedsięwzięć NSPK.

3. Rada Ministrów lub Prezes Rady Ministrów mogą zlecić Centrum dodatkowe zadania związane z zarządzaniem kryzysowym.

Art. 12. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz kierownicy urzędów centralnych realizują, zgodnie z zakresem swojej właściwości, zadania dotyczące zarządzania kryzysowego.

2. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, tworzą w swoich urzędach zespoły zarządzania kryzysowego, do zadań których należy:

- 1) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego:

- a) analiza i ocena możliwości wystąpienia zagrożeń lub ich rozwoju,
  - b) wypracowywanie wniosków i propozycji dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom,
  - c) przedstawianie szczegółowych sposobów i środków reagowania na zagrożenie oraz ograniczania ich skutków;
- 2) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
  - 3) wykonywanie zadań z wykazu przedsięwzięć NSPK;
  - 4) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

3. W skład zespołów, o których mowa w ust. 2, wchodzi kierownicy właściwych komórek organizacyjnych ministerstwa lub urzędu, a także inne osoby wskazane przez ministrów lub kierowników urzędów centralnych.

4. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, określają, w drodze zarządzenia, organizację, skład oraz miejsce i tryb pracy zespołów zarządzania kryzysowego.

Art. 13. 1. Ministrowie i centralne organy administracji rządowej, do których zakresu działania należą sprawy związane z zapewnieniem bezpieczeństwa zewnętrznego, wewnętrznego, w tym ochrony ludności, lub gospodarczych podstaw bezpieczeństwa państwa, w urzędach zapewniających ich obsługę, tworzą centra zarządzania kryzysowego.

2. Do zadań centrów, o których mowa w ust. 1, należy:

- 1) pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;

- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- 3) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 4) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- 5) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 6) dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- 7) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi organy administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego, oraz sposób ich funkcjonowania, uwzględniając w szczególności warunki techniczne i standardy ich wyposażenia oraz procedury współpracy z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa i innymi organami administracji publicznej.

Art. 14. 1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie województwa jest wojewoda.

2. Do zadań wojewody w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

- 1) kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie województwa;
- 2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
  - a) wydawanie starostom wytycznych do powiatowych planów reagowania kryzysowego,

- b) zatwierdzanie powiatowych planów reagowania kryzysowego,
  - c) przygotowywanie i przedkładanie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wojewódzkiego planu reagowania kryzysowego,
  - d) realizacja wytycznych do wojewódzkich planów reagowania kryzysowego;
- 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
  - 4) wnioskowanie o użycie pododdziałów lub oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3;
  - 5) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania województwa;
  - 6) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
  - 7) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej, w tym przygotowywanie i przedkładanie Centrum wojewódzkiego planu ochrony infrastruktury krytycznej;
  - 8) wykonywanie zadań z wykazu przedsięwzięć NSPK.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje wojewodom wytyczne do wojewódzkich planów reagowania kryzysowego.
  4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zatwierdza wojewódzkie plany reagowania kryzysowego i ich aktualizacje.
  5. Zadania, o których mowa w ust. 2, wojewoda wykonuje przy pomocy urzędu wojewódzkiego oraz zespolonych służb, inspekcji i straży.

6. Do zadań komórki organizacyjnej właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego w urzędzie wojewódzkim należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i przetwarzanie danych oraz ocena zagrożeń występujących na obszarze województwa;
- 2) monitorowanie, analizowanie i prognozowanie rozwoju zagrożeń na obszarze województwa;
- 3) dostarczanie niezbędnych informacji dotyczących aktualnego stanu bezpieczeństwa dla wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, zespołu zarządzania kryzysowego działającego w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Centrum;
- 4) współpraca z powiatowymi zespołami zarządzania kryzysowego;
- 5) zapewnienie funkcjonowania wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, w tym dokumentowanie jego prac;
- 6) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
- 7) opracowywanie i aktualizacja wojewódzkiego planu reagowania kryzysowego;
- 8) przygotowywanie, w oparciu o analizę zagrożeń w poszczególnych powiatach, wytycznych wojewody do powiatowych planów reagowania kryzysowego;
- 9) opiniowanie oraz przedkładanie do zatwierdzenia wojewodzie powiatowych planów reagowania kryzysowego;
- 10) opracowywanie i aktualizacja wojewódzkiego planu ochrony infrastruktury krytycznej;

- 11) planowanie wsparcia innych organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego;
- 12) planowanie użycia pododdziałów lub oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3;
- 13) planowanie wsparcia przez organy administracji publicznej realizacji zadań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Organem pomocniczym wojewody w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, powoływany przez wojewodę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy.

8. Do zadań wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego należy w szczególności:

- 1) ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
- 2) przygotowywanie propozycji działań i przedstawianie wojewodzie wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w wojewódzkim planie reagowania kryzysowego;
- 3) przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
- 4) opiniowanie wojewódzkiego planu reagowania kryzysowego;
- 5) opiniowanie wojewódzkiego planu ochrony infrastruktury krytycznej.

9. W skład wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego wchodzi wojewoda jako przewodniczący, szef wojewódzkiego sztabu wojskowego

lub jego przedstawiciel oraz kierownik komórki organizacyjnej właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego w urzędzie wojewódzkim jako zastępca przewodniczącego, a także inne osoby spośród:

- 1) kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich;
- 2) osób zatrudnionych w urzędzie wojewódzkim, w jednostkach organizacyjnych służb, inspekcji i straży wojewódzkich;
- 3) osób zatrudnionych w regionalnych zarządach gospodarki wodnej, wojewódzkich zarządach melioracji i urządzeń wodnych oraz Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
- 4) przedstawicieli samorządu województwa wyznaczonych przez marszałka województwa

– oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego.

Art. 15. Marszałek województwa uczestniczy w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i planowania cywilnego wynikających z jego kompetencji określonych w odrębnych przepisach.

Art. 16. 1. Tworzy się wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego w urzędach wojewódzkich.

2. Do zadań wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego należy:

- 1) pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;

- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- 3) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 4) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- 5) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 6) dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- 7) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa.

Art. 17. 1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie powiatu jest starosta jako przewodniczący zarządu powiatu.

2. Do zadań starosty w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

- 1) kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu;
- 2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
  - a) opracowywanie i przedkładanie wojewodzie do zatwierdzenia powiatowego planu reagowania kryzysowego,
  - b) realizacja wytycznych do powiatowych planów reagowania kryzysowego,
  - c) wydawanie organom gminy wytycznych do gminnego planu reagowania kryzysowego,

- d) zatwierdzanie gminnego planu reagowania kryzysowego.
- 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- 4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania powiatów i miast na prawach powiatu;
- 5) przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
- 6) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2, starosta wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej starostwa powiatowego właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

4. Starosta wykonuje zadania zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego powołanego przez starostę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy.

5. Powiatowy zespół zarządzania kryzysowego wykonuje na obszarze powiatu zadania przewidziane dla wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego.

6. W skład powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, którego pracami kieruje starosta, wchodzi osoby powołane spośród:

- 1) osób zatrudnionych w starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży powiatowych;

- 2) przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych
- oraz osoby zaproszone przez starostę.

Art. 18. 1. Tworzy się powiatowe centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne, o których mowa w art. 17 ust. 3.

2. Powiatowe centra zarządzania kryzysowego wykonują odpowiednio zadania, o których mowa w art. 16 ust. 2.

Art. 19. 1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt, burmistrz, prezydent miasta.

2. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

- 1) kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy;
- 2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
  - a) realizacja wytycznych do gminnego planu reagowania kryzysowego,
  - b) opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia gminnego planu reagowania kryzysowego;
- 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- 4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gmin i gmin o statusie miasta;

- 5) przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
- 6) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2, wójt, burmistrz, prezydent miasta wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy (miasta) właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

4. Organem pomocniczym wójta, burmistrza, prezydenta miasta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy.

5. Gminny zespół zarządzania kryzysowego wykonuje na obszarze gminy zadania przewidziane dla wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego.

6. W skład gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, którego pracami kieruje wójt, burmistrz, prezydent miasta, wchodzi osoby powołane spośród:

- 1) osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych;
  - 2) pracowników zespolonych służb, inspekcji i straży, skierowanych przez przełożonych do wykonywania zadań w tym zespole na wniosek wójta, burmistrza, prezydenta miasta;
  - 3) przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych
- oraz osoby zaproszone przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Art. 20. 1. Tworzy się gminne (miejskie) centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne, o których mowa w art. 19 ust. 3.

2. Gminne centra zarządzania kryzysowego wykonują odpowiednio zadania, o których mowa w art. 16 ust. 2 pkt 2-7.

3. Zadanie, o którym mowa w art. 16 ust. 2 pkt 1, może być realizowane przez gminne centra zarządzania kryzysowego.

Art. 21. Obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego spoczywa na tym organie właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia. Organ ten niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o zamierzonych działaniach.

Art. 22. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie, starostowie i wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast mogą powoływać ekspertów do udziału w pracach zespołów, o których mowa w art. 12 ust. 2, art. 14 ust. 7, art. 17 ust. 4 i art. 19 ust. 4.

Art. 23. Prezes Rady Ministrów z własnej inicjatywy, na wniosek właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego lub wojewody, może wprowadzić na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo jego części, w drodze zarządzenia, następujący stopień alarmowy:

- 1) pierwszy stopień alarmowy – w przypadku uzyskania informacji o możliwości wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym, którego rodzaj i zakres jest trudny do prze-

widzenia lub możliwości wystąpienia zagrożeń właściwych dla stanu klęski żywiołowej;

- 2) drugi stopień alarmowy – w przypadku uzyskania informacji o możliwości wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym powodującym zagrożenie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej lub wystąpienia przesłanek do wprowadzenia stanu klęski żywiołowej;
- 3) trzeci stopień alarmowy – w przypadku uzyskania informacji o osobach lub organizacjach przygotowujących działania terrorystyczne godzące w bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej lub wystąpienia aktów terroru godzących w bezpieczeństwo innych państw albo w przypadku wystąpienia przesłanek do wprowadzenia stanu wyjątkowego;
- 4) czwarty stopień alarmowy – w przypadku wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym powodującym zagrożenie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, bezpieczeństwa innych państw lub wprowadzenia stanu wyjątkowego albo wystąpienia przesłanek do wprowadzenia stanu wojennego.

Art. 24. 1. Wyższy stopień alarmowy może być wprowadzony z pominięciem niższych stopni.

2. Zadania realizowane w poszczególnych stopniach alarmowych ujmuje się w Planie, o którym mowa w art. 9 ust. 2, i realizuje zgodnie z procedurami ujętymi w tym Planie.

3. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, odwołuje albo zmienia stopień alarmowy.

Art. 25. 1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej, Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji pododdziały lub oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „oddziałami Sił Zbrojnych”, wraz ze skierowaniem ich do wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

2. W realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego mogą uczestniczyć oddziały Sił Zbrojnych, stosownie do ich przygotowania specjalistycznego, zgodnie z procedurą opisaną w wojewódzkim planie reagowania kryzysowego.

3. Do zadań, o których mowa w ust. 2, należy:

- 1) współdziałanie w monitorowaniu zagrożeń;
- 2) wykonywanie zadań związanych z oceną skutków zjawisk zaistniałych na obszarze występowania zagrożeń;
- 3) wykonywanie zadań poszukiwawczo-ratowniczych;
- 4) ewakuowanie poszkodowanej ludności i mienia;
- 5) wykonywanie zadań mających na celu przygotowanie warunków do czasowego przebywania ewakuowanej ludności w wyznaczonych miejscach;
- 6) współdziałanie w ochronie mienia pozostawionego na obszarze występowania zagrożeń;
- 7) izolowanie obszaru występowania zagrożeń lub miejsca prowadzenia akcji ratowniczej;
- 8) wykonywanie prac zabezpieczających, ratowniczych i ewakuacyjnych przy zagrożonych zabytkach;
- 9) prowadzenie prac wymagających użycia specjalistycznego sprzętu technicznego lub materiałów wybuchowych będących w zasobach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;

- 10) usuwanie materiałów niebezpiecznych i ich unieszkodliwianie, z wykorzystaniem sił i środków będących na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) likwidowanie skażeń i zakażeń biologicznych;
- 12) usuwanie skażeń promieniotwórczych;
- 13) wykonywanie zadań związanych z naprawą i odbudową infrastruktury technicznej;
- 14) współudział w zapewnieniu przejezdności szlaków komunikacyjnych;
- 15) udzielanie pomocy medycznej i wykonywanie zadań sanitarno-higienicznych i przeciwepidemicznych.

4. Plan, o którym mowa w ust. 2, podlega uzgodnieniu z właściwymi organami wskazanymi przez Ministra Obrony Narodowej.

5. Oddziały Sił Zbrojnych mogą być przekazane do dyspozycji wojewody w składzie etatowym albo jako tworzone doraźnie zgrupowania zadaniowe.

6. Koordynowanie udziału oddziałów Sił Zbrojnych w realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, w zależności od obszaru występowania zagrożeń, zapewniają odpowiednio organy, o których mowa w art. 14 ust. 1, art. 17 ust. 1 i art. 19 ust. 1. Obejmuje ono przedsięwzięcia mające na celu sprawne włączenie oddziałów Sił Zbrojnych do realizacji zadań, z uwzględnieniem czasu i miejsca ich użycia oraz sposobu współdziałania z innymi podmiotami.

7. Zadania dla oddziałów Sił Zbrojnych organy, o których mowa w art. 14 ust. 1, art. 17 ust. 1 i art. 19 ust. 1, przekazują wyłącznie ich dowódcom.

8. Dowodzenie oddziałami Sił Zbrojnych odbywa się na zasadach określonych w regulaminach wojskowych i według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Użycie oddziałów Sił Zbrojnych w sytuacji kryzysowej nie może zagrozić ich zdolności do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 26. 1. Finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów i samorządów województw.

2. Finansowanie wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym planuje się w ramach budżetu państwa w częściach, którymi dysponują wojewodowie, minister właściwy do spraw wewnętrznych i inni ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz centralne organy administracji rządowej.

3. Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, o których mowa w ust. 2, jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

4. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości do 1% bieżących wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

5. Na dofinansowywanie zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa.

6. Zasady otrzymywania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 3 i 5, określają przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 104, poz. 708) i ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach

jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 oraz z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

Art. 27. W dekrete z dnia 23 kwietnia 1953 r. o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych (Dz. U. Nr 23, poz. 93, z 1959 r. Nr 27, poz. 167, z 1970 r. Nr 16, poz. 138, z 1983 r. Nr 44, poz. 200, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) uchyla się art. 2.

Art. 28. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.³⁾) w art. 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek określony w ust. 1 dotyczy również:

- 1) wydanych na podstawie ustaw obwieszczeń, uchwał lub zarządzeń pochodzących od organów administracji rządowej w województwie nadesłanych w formie zwięzłych komunikatów w celu ogłoszenia w dzienniku lub odpowiednim czasopiśmie na terenie jego działania;
- 2) komunikatów przekazywanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego w zakresie sytuacji kryzysowych, o których mowa w ustawie z dnia ... o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. ... Nr ..., poz. ...).”.

Art. 29. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.⁴⁾) w art. 14 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wojewoda i starosta wykonują swoje zadania przy pomocy odpowiednio wojewódzkiego i powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, działających na podstawie przepisów o zarządzaniu kryzysowym.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558 i Nr 74, poz. 676 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 360) uchyla się art. 12.

Art. 31. Gminne zespoły reagowania, powiatowe zespoły reagowania kryzysowego i wojewódzkie zespoły reagowania kryzysowego, utworzone na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odpowiednio gminnymi zespołami zarządzania kryzysowego, powiatowymi zespołami zarządzania kryzysowego i wojewódzkimi zespołami zarządzania kryzysowego.

Art. 32. Prezes Rady Ministrów powoła, w drodze zarządzenia, Pełnomocnika Rządu do spraw organizacji Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Art. 33. 1. Plany, o których mowa w art. 5 ust. 1 i w art. 6 ust. 2, są sporządzane w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Plany sporządzane w terminie, o którym mowa w ust. 1, mogą nie zawierać map, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. a.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 32, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: dekret z dnia 23 kwietnia 1953 r. o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych, ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawę z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej oraz ustawę z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym.

- ²⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.
- ³⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181 oraz z 2005 r. Nr 39, poz. 377.
- ⁴⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zarządzaniu kryzysowym tworzy system zarządzania kryzysowego na wypadek wystąpienia zagrożeń wymagających podjęcia szczególnych działań zwłaszcza ze strony organów administracji publicznej i Sił Zbrojnych RP w sytuacjach, które nie spełniają przesłanek wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych (stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej), wymagane jest już jednak wdrożenie specjalnych mechanizmów mających na celu zapewnienie skutecznego monitorowania zagrożeń i podejmowania działań w celu ich eliminacji lub przynajmniej znacznego ograniczenia. Powyższy projekt stanowi więc naturalne uzupełnienie problematyki stanów nadzwyczajnych. Ustawa będzie zarazem ważnym elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym.

Projekt ustawy ma na celu poprawę stanu bezpieczeństwa powszechnego przez zwiększenie efektywności działania organów administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. Obszar bezpieczeństwa powszechnego obejmuje zarówno ochronę życia i zdrowia obywateli, jak również ochronę infrastruktury krytycznej. Instrumentem służącym osiągnięciu przez organy administracji publicznej właściwego poziomu przygotowania do działań w sytuacjach kryzysowych jest całokształt przedsięwzięć planistycznych zdefiniowanych jako „planowanie cywilne”.

Zaproponowana regulacja opisuje zadania administracji publicznej, Sił Zbrojnych oraz właścicieli i posiadaczy infrastruktury krytycznej realizowanych w sytuacjach kryzysowych, które rozumiane są jako stan narastającej destabilizacji, niepewności i napięcia społecznego, stwarzający zagrożenie w szczególności dla integralności terytorialnej, życia, zdrowia, mienia, dziedzictwa kulturowego, środowiska lub infrastruktury krytycznej, w tym spowodowane zdarzeniem o charakterze terrorystycznym, charakteryzujący się możliwością utraty kontroli nad przebiegiem wydarzeń albo eskalacji zagrożenia (art. 3 pkt 1 projektu ustawy).

W obowiązującym porządku prawnym przewidziane są sposoby funkcjonowania organów administracji publicznej, służb, inspekcji i straży w tzw. sytuacjach normalnych i stanach nadzwyczajnych, przewidzianych w Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. Nr 78, poz. 483). Brakuje natomiast regulacji opisujących funkcjonowanie tych podmiotów w sytuacjach kryzysowych (narastających zagrożeń).

Dlatego też niezbędne jest określenie organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, a także ustalenie ich zadań i zasad działania. Utrzymywanie w pełnej gotowości do przeciwdziałania tego rodzaju zagrożeniom profesjonalnych struktur zarządzania kryzysowego pozwoli na prewencyjne likwidowanie ich źródeł, sprawne współdziałanie przy ich eliminowaniu oraz na szybkie usuwanie skutków takich zdarzeń.

Dodatkowo należy podkreślić, że przy okazji kontroli problemowych przeprowadzonych w ciągu ostatnich kilku lat w resorcie spraw wewnętrznych i administracji Najwyższa Izba Kontroli sygnalizowała m.in. potrzebę dokonania przeglądu obowiązującego prawa w zakresie reagowania kryzysowego oraz podjęcia inicjatyw zmierzających do przyjęcia spójnych rozwiązań prawnych regulujących funkcjonowanie zintegrowanego systemu reagowania w sytuacjach kryzysowych, jak również zapewnienia środków finansowych niezbędnych do zorganizowania i funkcjonowania tego systemu.

System zarządzania kryzysowego, w myśl projektowanej ustawy, będzie obejmował organy administracji rządowej i samorządowej, Siły Zbrojne oraz wybrane podmioty sektora prywatnego (właściciele i posiadacze infrastruktury krytycznej).

Ustawa określa rolę i zadania Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów, poszczególnych ministrów i wojewodów, starostów (na potrzeby tej ustawy uzyskujących status organów, analogicznie jak to jest w przypadku przepisów ustawy o stanie klęski żywiołowej) i wójtów (burmistrzów i prezydentów miast).

Na mocy ustawy, na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym, powołane zostaną również zespoły opiniodawczo-doradcze, których podstawowym zadaniem będzie wspieranie wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego przez właściwe organy administracji publicznej.

Wprowadzenie w życie projektowanych zmian uporządkuje i jednocześnie usprawni dotychczas funkcjonującą strukturę zespołów właściwych w sprawach reagowania kryzysowego, utworzonych na podstawie przepisów regulujących funkcjonowanie organów administracji publicznej w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej.

Ustawa przewiduje powstanie Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (art. 8 ust. 1). W jego skład wejdą ministrowie odpowiadający za strategiczne i „wrażliwe” na występowanie zagrożeń dziedziny życia społecznego i gospodarczego, szefowie służb specjalnych oraz inne podmioty (art. 8 ust. 2-4).

Z uwagi na przepisy art. 146 Konstytucji RP, Zespół nie może posiadać uprawnień stanowiących, gdyż te przysługują wyłącznie Radzie Ministrów. Stąd też, w art. 8 ust. 1, zapisano, że tworzy się Zespół jako organ opiniotawczo-doradczy w sprawach inicjowania i koordynowania działań Rady Ministrów w zakresie zarządzania kryzysowego.

Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego przejmie w pełni zadania, które są obecnie przypisane Rządowemu Zespołowi Koordynacji Kryzysowej i Zespołowi do Spraw Kryzysowych.

Odnosnie do Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej, planowana jest jego likwidacja przez uchylenie art. 12 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (art. 30 projektu ustawy).

Zespoły zarządzania kryzysowego, które obecnie funkcjonują w poszczególnych ministerstwach, mają swój odpowiednik w art. 12 ust. 2-4 projektu ustawy. Powinny więc one, po dostosowaniu do przepisów tej ustawy, dalej działać w swoich dotychczasowych strukturach. Projektowana regulacja nie tworzy więc nowych podmiotów i struktur na poziomie ministerstw, a jedynie porządkuje ich funkcjonowanie.

Ustawa przewiduje powołanie wojewódzkich, powiatowych i gminnych zespołów zarządzania kryzysowego, które zastąpią odpowiednio zespoły funkcjonujące w oparciu o przepisy art. 12 ustawy o stanie klęski żywiołowej.

Projekt ustawy o zarządzaniu kryzysowym zakłada także powołanie na każdym szczeblu administracji publicznej (województw, starostw, wójtów/burmistrzów/ prezydentów miast)

centrów zarządzania kryzysowego. Centra te powstaną w ramach jednostek organizacyjnych właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego urzędów obsługujących wyżej wymienione organy.

Na szczeblu centralnym utworzone zostanie Rządowe Centrum Bezpieczeństwa będące państwową jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów (art. 10 i 11). Do zadań Rządowego Centrum Bezpieczeństwa należeć będzie m.in.:

- realizacja spraw z zakresu planowania cywilnego,
- monitorowanie potencjalnych zagrożeń,
- uruchamianie, w przypadku zaistnienia zagrożeń, procedur związanych z zarządzaniem kryzysowym,
- współpraca ze strukturami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej oraz innymi organizacjami międzynarodowymi,
- zapewnienie obiegu informacji między krajowymi i zagranicznymi organami i strukturami zarządzania kryzysowego.

Potrzebę utworzenia międzyresortowej komórki właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego (zgodnie z projektem ustawy ma nią być Rządowe Centrum Bezpieczeństwa) jednoznacznie potwierdzają wnioski formułowane po organizowanych corocznie międzynarodowych i krajowych ćwiczeniach z zakresu zarządzania kryzysowego (m.in. CMX NATO 2001, POMERANIA 2002, WODA 2002, CMX NATO 2002, MAZURY 2003, BAKTERIA 2003, CME UE/CMX NATO 2003, CMX NATO 2004, CME UE 2004, KIEROWNICTWO 2004, CMX NATO 2005, CMX NATO 2006), a także opinie wielu ekspertów, zwłaszcza z Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wojewódzkie, powiatowe i gminne centra zarządzania kryzysowego zastąpią odpowiednio centra funkcjonujące w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania (Dz. U. Nr 215, poz. 1818, z późn. zm.).

Zadaniami wojewódzkich, powiatowych i gminnych centrów zarządzania kryzysowego są m.in.:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego (w przypadku centrów gminnych jest to zadanie fakultatywne, ze względu na zgłaszane przez przedstawicieli samorządu terytorialnego podczas konsultacji społecznych problemy związane z wystąpieniem trudności z wystarczającym zapewnieniem zaplecza kadrowego w przypadku wielu gmin, zwłaszcza tych mniejszych – wiązałoby się to ze wzrostem dodatkowych kosztów funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym),
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze i humanitarne.

W sytuacjach zagrożeń projekt ustawy przewiduje wprowadzenie, adekwatnego do zagrożenia, stopnia alarmowego (art. 23 i 24). Przy czym procedura wprowadzenia takiego stopnia ma wyłącznie na celu uruchomienie potencjału, jakim dysponują odpowiednie organy i służby publiczne. Nie rodzi natomiast konsekwencji w postaci bezpośrednich ograniczeń swobód i praw obywatelskich. Takie bowiem ograniczenia będą stosowane na podstawie już obowiązujących przepisów rangi ustawowej, na zasadach ogólnych.

Narodowy System Pogotowia Kryzysowego (NSPK), o którym mowa w ustawie, jest katalogiem procedur opisujących rolę i zadania podmiotów administracji rządowej odpowiedzialnej za zarządzanie kryzysowe. Stanowi on implementację na grunt krajowy Systemu Reagowania Kryzysowego Organizacji Traktatu Północno-Atlantyckiego.

Ustawa wprowadza również dwa nowe pojęcia: planowanie cywilne i infrastruktura krytyczna (art. 3 pkt 2 i 4).

Planowanie cywilne jest to całokształt przedsięwzięć planistycznych, stanowiący element zarządzania kryzysowego, w szczególności polegających na opracowywaniu planów, w tym planów reagowania kryzysowego, i programów mających na celu optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów w sytuacjach zagrożeń oraz w czasie stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym,

przygotowania do przejmowania nad nimi kontroli, a także reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz odtwarzania infrastruktury i przywracania jej pierwotnego charakteru.

Planowanie cywilne oznacza również planowanie w zakresie wspierania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w razie ich użycia oraz planowanie wykorzystania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Z kolei infrastruktura krytyczna zdefiniowana została jako systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty (w tym obiekty budowlane) urządzenia, instalacje i usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów władzy i administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

Zgodnie z projektowanym art. 6 ust. 5, właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej, obowiązani są do jej ochrony, zgodnie z odrębnymi przepisami, przed utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem w celu zapewnienia ich ciągłego funkcjonowania.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje dotyczące problematyki ochrony infrastruktury krytycznej wynikają w dużej mierze z rekomendowanego Radzie Ministrów przez Komitet Rady Ministrów w dniu 8 maja 2006 r. (KRM-24-95-06) dokumentu pt. „Informacja na temat stanu prac nad założeniami do Narodowego Planu Ochrony Infrastruktury Krytycznej”. Dokument ten obejmuje metodologię przygotowania założeń do Narodowego Planu Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz wyznacza podstawowe kierunki działań w zakresie jego opracowania. Jednym z istotnych elementów tego dokumentu jest także zwrócenie uwagi na toczące się obecnie przedsięwzięcia dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej, realizowane przez Unię Europejską i NATO.

Dotychczas problematyka zarządzania kryzysowego nie doczekała się kompleksowej regulacji ustawowej. Poszczególne wycinki związane z tym zagadnieniem są ujęte w szeregu ustaw „tematycznych”. Przy czym, najczęściej ustawy te regulują postępowanie specjalistycznych służb w zakresie zwalczania konkretnych zagrożeń. Nie istnieje natomiast utworzony ustawą system zarządzania kryzysowego zapewniający kierowanie i

koordynowanie działaniami antykryzysowymi w przypadku różnych zagrożeń występujących zarówno na obszarze całego państwa, jak i jego części.

Zagadnienia ochrony infrastruktury krytycznej uregulowane są obecnie w wielu ustawach i aktach rangi podustawowej, m.in. w:

- ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. Nr 122, poz. 1320, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony (Dz. U. Nr 116, poz. 1090),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. Nr 192, poz. 1965),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. Nr 98, poz. 978).

Niezwykle ważną kwestią w zakresie sprawnego zarządzania kryzysowego, zwłaszcza na poziomie powiatów, jest dostęp do wszelkiego rodzaju baz danych (m.in. systemu informacji przestrzennej (GIS), Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK), baz teleadresowych i in.). Dostęp do tego rodzaju danych, w ramach realizacji zadań z dziedziny zarządzania kryzysowego przez organy samorządu terytorialnego, jest bezpłatny w myśl przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.) i innych ustaw.

Proponowane nowelizacje ustaw mają na celu zharmonizowanie regulacji omawianego projektu z obowiązującym porządkiem prawnym. W konkretnym przypadku dotyczy to przekazania kompetencji związanych z zapewnieniem koordynacji Rządowemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego.

W propozycjach zmian ustaw również uwzględnia się nową strukturę organów i instytucji właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego. W tym celu zmienia się m.in. ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.).

Należy podkreślić, że projekt ustawy o zarządzaniu kryzysowym nie reguluje zagadnień odnoszących się do ograniczenia wolności i praw obywatelskich. Takie unormowania Konstytucja RP zastrzegła wyłącznie dla stanów nadzwyczajnych.

Oprócz tego, należy mieć na uwadze fakt, że zadania z zakresu zarządzania kryzysowego są wykonywane również na podstawie innych ustaw, w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.),
- 4) ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 226, poz. 1944),
- 5) ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.),
- 6) ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230, z późn. zm.),
- 7) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.),
- 8) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.),
- 9) ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 197, z późn. zm.),

- 10) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, z późn. zm.),
- 11) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872, z późn. zm.),
- 12) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.),
- 13) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.),
- 14) ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 109, poz. 1156, z późn. zm.),
- 15) ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1689, z późn. zm.),
- 16) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43, z późn. zm.),
- 17) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.),
- 18) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.),
- 19) ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późn. zm.),
- 20) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384, z późn. zm.),
- 21) ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiolowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.),
- 22) ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. Nr 113, poz. 985, z późn. zm.),
- 23) ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112, z późn. zm.),

- 24) ustawy z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 156, poz. 1301, z późn. zm.),
- 25) ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188, z późn. zm.),
- 26) ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94, z późn. zm.),
- 27) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Regulacje zawarte w projekcie ustawy nie są objęte prawem Unii Europejskiej i nie podlega on obowiązkowi notyfikacji w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

II. Konsultacje społeczne

W dniu 22 marca 2006 r. przedmiotowy projekt został zaakceptowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Warunkiem jego akceptacji przez stronę samorządową KWRiST było przyjęcie rozwiązań finansowych polegających na zastąpieniu funduszu celowego przeznaczonego na finansowanie zadań kryzysowych (zaproponowanego we wcześniejszych wersjach projektu ustawy) rezerwami celowymi, tworzonymi w tym celu w budżetach poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy został również zamieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej MSWiA, co umożliwiło zainteresowanym podmiotom, w szczególności, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414),

zapoznanie się z jego treścią i zgłoszenie ewentualnych uwag projektodawcy. Do projektu uwag nie zgłoszono.

III. Zakres oceny skutków regulacji

Ustawa będzie oddziaływać na organy administracji rządowej szczebla centralnego i terenowego, organy samorządu terytorialnego, a także na właścicieli, użytkowników i przedsiębiorców realizujących zadania wynikające z planów ochrony infrastruktury krytycznej.

IV. Skutki wprowadzenia regulacji

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie ustawy spowoduje konieczność sfinansowania z budżetu państwa powstania nowej państwowej jednostki budżetowej – Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Szacunkowe koszty niezbędne do utworzenia i funkcjonowania nowej państwowej jednostki budżetowej wynosić będą około 4 mln 100 tys. zł rocznie.

Na koszty te będą składać się (podane kwoty są orientacyjne):

- wynagrodzenia (przewiduje się około 40 etatów x 4,5 tys. zł (przeciętne wynagrodzenie) x 12 miesięcy) – 2 mln 160 tys. zł,
- pochodne od wynagrodzeń – 420 tys. zł,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 30 tys. zł,
- wyposażenie w sprzęt biurowy – 200 tys. zł,
- wyposażenie w sprzęt komputerowy – 320 tys. zł,
- energia (elektryczna, ciepła, używanie wody) – 100 tys. zł,
- remonty (sprzętu, pomieszczeń) – 50 tys. zł,
- podróże służbowe – 150 tys. zł,

- materiały (administracyjno-biurowe, sprzęt i oprogramowanie informatyczne, paliwo, konserwacja sprzętu) – 240 tys. zł,
- pozostałe usługi (np. szkoleniowe, telekomunikacyjne, czynsze) – 250 tys. zł,
- zakup samochodów – 180 tys. zł.

Natomiast w zakresie zapewnienia na potrzeby Centrum infrastruktury lokalowej istnieje możliwość wykorzystania w tym przypadku infrastruktury (budynek, pomieszczenia) pozostającej w dyspozycji resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Zespoły zarządzania kryzysowego na poziomach gminy, powiatu i województwa będą finansowane na takich samych zasadach jak istniejące dotychczas gminne zespoły reagowania, powiatowe zespoły reagowania kryzysowego i wojewódzkie zespoły reagowania kryzysowego.

Jako źródła finansowania zadań wynikających z ustawy należy wskazać w szczególności:

- budżet państwa – w dotychczasowym wymiarze, a także w granicach wyznaczonych przez ustawy budżetowe na kolejne lata,
- budżety gmin, powiatów oraz samorządu województw – w granicach środków przeznaczonych na bezpieczeństwo obywateli.

Źródłem finansowania ustawy będzie budżet państwa i budżety samorządów terytorialnych, dla których będą to zadania własne (Dział 750 – Administracja publiczna).

Projekt zakłada, że finansowanie wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminy i powiatu planuje się w ramach budżetów, odpowiednio gmin i powiatów.

Finansowanie wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie województwa i kraju planuje się w ramach budżetu państwa w częściach, którymi dysponują wojewodowie, minister właściwy do spraw wewnętrznych i inni ministrowie

kierujący działami administracji rządowej oraz centralne organy administracji rządowej.

Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dotyczących zarządzania kryzysowego, jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań (art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – Dz. U. Nr 203, poz. 1966, z późn. zm.).

Wychodząc naprzeciw postulatom środowisk związanych z samorządem terytorialnym, projektodawca skorzystał z rozwiązania polegającego na tym, że w budżetach poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego będą tworzone rezerwy celowe przeznaczone na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Wysokość rezerwy celowej ma wynosić do 1% bieżących wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Stosuje się tutaj przepis art. 173 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.), zgodnie z którym suma rezerw celowych nie może przekroczyć 5% wydatków budżetu jednostek samorządu terytorialnego (rezerwa ta ma być utworzona w ramach limitu 5%).

Oprócz tego, na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa.

Do zasad otrzymywania i rozliczania dotacji celowych mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych i ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zdaniem przedstawicieli samorządu terytorialnego wyżej wskazany system finansowania zadań wynikających z projektu ustawy o zarządzaniu kryzysowym ma gwarantować ich skuteczną realizację, zwłaszcza przez organy administracji samorządowej.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Projektowana ustawa nie będzie wpływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Projekt ustawy nie będzie miał także wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/1367 /2006/DP/mg

Warszawa, 13.06. 2006 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ewę Ośniecką - Tamecką

Szanowna Pani Minister!

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-86-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Ludwik Dorn

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

ZARZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

Na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia ... o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr ., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „Zespołem”, działa na podstawie planu pracy, zatwierdzonego przez Prezesa Rady Ministrów.
2. Posiedzenia Zespołu zwołuje się w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.
3. Posiedzenia Zespołu zwołuje przewodniczący Zespołu albo jego zastępcy.
4. W przypadkach wymagających natychmiastowej analizy i oceny zagrożeń oraz zapewnienia koordynacji działań związanych z zaistniałą sytuacją kryzysową, przewodniczący Zespołu albo jego zastępca może zarządzić posiedzenie zespołu w trybie natychmiastowym.
5. Posiedzenie Zespołu może zostać zwołane na wniosek członka Zespołu.
6. Posiedzeniami Zespołu kieruje przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca.

§ 2.

1. Posiedzenia Zespołu odbywają się przy obecności większości członków Zespołu, z wyjątkiem posiedzeń zwołanych w trybie natychmiastowym, dla których odbycia wystarcza obecność przewodniczącego albo jednego z zastępców oraz trzech członków Zespołu.
2. Rozstrzygnięcia Zespołu zapadają w drodze uzgodnienia.

3. W przypadkach, gdy osiągnięcie uzgodnienia nie jest możliwe, projekt rozstrzygnięcia może być, z inicjatywy przewodniczącego posiedzenia, poddany głosowaniu.
4. Rozstrzygnięcia, w drodze głosowania, zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków Zespołu, a w razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 3.

1. Obsługę kancelaryjno-biurową Zespołu zapewnia Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.
2. Posiedzenia Zespołu są protokołowane.
3. Na podstawie protokołu posiedzenia Zespołu sekretarz Zespołu sporządza sprawozdanie, które wymaga zatwierdzenia przez przewodniczącego.
4. W pierwszym kwartale roku kalendarzowego sekretarz Zespołu sporządza sprawozdanie z prac Zespołu za rok ubiegły, które przyjmuje Zespół w pełnym składzie na najbliższym posiedzeniu.
5. Do zadań sekretarza Zespołu należy także:
  - 1) przygotowywanie rocznego planu pracy Zespołu i przedłożenie przewodniczącemu Zespołu do zatwierdzenia;
  - 2) organizowanie posiedzeń Zespołu;
  - 3) przygotowywanie opinii, ekspertyz i projektów dokumentów, niezbędnych do realizacji zadań Zespołu;
  - 4) zawiadamianie o terminach posiedzeń;
  - 5) wnioskowanie w sprawie zapraszania na posiedzenia osób nie będących członkami zespołu;
  - 6) zapewnienie wymiany informacji związanych z realizacją zadań Zespołu;
  - 7) współpraca z Rzecznikiem Prasowym Rządu w zakresie przygotowywania projektów komunikatów prasowych z posiedzeń Zespołu.

§ 4.

Członkowie Zespołu oraz inne osoby uczestniczące w posiedzeniach Zespołu nie mogą, bez zgody przewodniczącego, ujawniać jakichkolwiek informacji o przebiegu posiedzenia ani o indywidualnych opiniach i stanowiskach wyrażanych na tym posiedzeniu przez jego uczestników.

§ 5.

1. Z posiedzenia Zespołu sporządzany jest komunikat prasowy, informujący w szczególności o przedmiocie posiedzenia oraz o podjętych rozstrzygnięciach.
2. Komunikat przygotowuje Rzecznik Prasowy Rządu, w porozumieniu z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz sekretarzem Zespołu i podaje go do publicznej wiadomości.

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt zarządzenia ma na celu wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w przepisie art. 8 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zgodnie z którą na Prezesa Rady Ministrów został nałożony obowiązek określenia trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego jest właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego, powołany ustawą o zarządzaniu kryzysowym.

W projekcie zaproponowano m.in., aby sekretarz Zespołu (Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa) przygotowywał roczny plan pracy Zespołu, zapewniał wymianę informacji związanych z realizacją zadań Zespołu oraz współpracował z Rzecznikiem Prasowym Rządu w zakresie przygotowywania projektów komunikatów prasowych z posiedzeń Zespołu.

Biorąc pod uwagę zakres zadań Zespołu, a przede wszystkim podejmowanie czynności w zakresie inicjowania i opiniowania oraz zapewnienia koordynacji działań w tak ważnym obszarze jaki stanowi zarządzanie kryzysowe, przewidziano, iż posiedzenia Zespołu mogą być zwoływane w trybie natychmiastowym. Taki tryb może być zastosowany w sytuacji, gdy wymaga tego analiza i ocena zagrożeń oraz w celu zapewnienia skutecznej koordynacji działań związanych z sytuacją kryzysową. W takim przypadku minimalny skład Zespołu stanowią przewodniczący albo jeden z jego zastępców oraz trzech członków Zespołu.

Posiedzenia mogą być zwoływane na wniosek członka Zespołu. Wyżej wymienione rozwiązanie ma zapewnić natychmiastową reakcję na informację o sytuacji, którą można zakwalifikować jako kryzysową będącą w kompetencji Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Ocena skutków regulacji

Projektowana regulacja z uwagi na jej zakres podmiotowy nie wymaga przeprowadzania dodatkowych konsultacji społecznych. Zarządzenie to nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na rozwój regionalny nie spowoduje również dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE

PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa

Na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia ... o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, zwanym dalej „Centrum”, kieruje dyrektor przy pomocy zastępców i dyrektora generalnego oraz kierowników biur.
2. W skład Centrum wchodzi następujące komórki organizacyjne:
  - 1) Biuro Monitorowania Zagrożeń, do którego zadań należy:
    - a) monitorowanie zagrożeń,
    - b) uruchamianie, w przypadku zaistnienia zagrożeń, procedur związanych z zarządzaniem kryzysowym,
    - c) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa,
    - d) realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej,
    - e) współpraca ze strukturami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej oraz innymi organizacjami międzynarodowymi,
    - f) zapewnienie obiegu informacji między krajowymi i zagranicznymi organami i strukturami zarządzania kryzysowego,
    - g) pełnienie funkcji krajowego punktu kontaktowego dla właściwych systemów bezpieczeństwa Unii Europejskiej, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych;
  - 2) Biuro Prognoz i Analiz, do którego zadań należy:

- a) analiza i ocena możliwości wystąpienia zagrożeń lub ich rozwoju,
  - b) wypracowywanie wniosków i propozycji zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom,
  - c) przedstawianie szczegółowych sposobów i środków reagowania na zagrożenia oraz ograniczania ich skutków,
  - d) gromadzenie informacji o zagrożeniach i analiza zebranych materiałów,
  - e) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego,
  - f) prowadzenie prac planistycznych związanych z ochroną infrastruktury krytycznej,
  - g) realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania aktom terroru i likwidacji ich skutków,
  - h) przygotowywanie analiz i ekspertyz na potrzeby Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- 3) Biuro Obsługi Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, do którego zadań należy:
- a) przygotowywanie i obsługa techniczno-organizacyjna prac Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
  - b) przygotowywanie projektów opinii i stanowisk Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
  - c) przygotowywanie projektów dokumentów na potrzeby Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- 4) Biuro Dyrektora Generalnego, do którego zadań należy:
- a) obsługa dyrektora generalnego,
  - b) obsługa administracyjna, finansowa i kadrowa Centrum.

3. W zakresie niezbędnym do realizacji zadań Centrum dyrektor może zlecać przeprowadzanie ekspertyz oraz innych opracowań.

§ 2.

1. Centrum pracuje zgodnie z rozkładem czasu pracy obowiązującym w urzędach administracji państwowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W ramach Biura Monitorowania Zagrożeń zapewnia się całodobowe dyżury.

3. W czasie obowiązywania stanu klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego, stanu wojennego oraz wystąpienia sytuacji kryzysowej, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia ..... o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr ....., poz. ....), Centrum pracuje w trybie ciągłym, z zapewnieniem zmianowej pracy osób w nim zatrudnionych.

§ 3.

1. Ministrowie wchodzący w skład Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Prezes Państwowej Agencji Atomistyki oraz Szefowie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz Wojskowych Służb Informacyjnych zapewniają przekazywanie do Centrum aktualnych informacji o zagrożeniach będących symptomami sytuacji kryzysowej.

2. Zakres, formę i częstotliwość przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1, ustalają w drodze odrębnych porozumień dyrektor Centrum i organ obowiązany do jej przekazywania.

§ 4.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma na celu wypełnienie delegacji ustawowej zapisanej w art. 9 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zgodnie z którym na Prezesa Rady Ministrów został nałożony obowiązek określenia organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa jest państwową jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów, powołaną na mocy ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

W projekcie zaproponowano schemat organizacyjny Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z podziałem na poszczególne biura tej jednostki oraz zakres ich zadań.

Ocena skutków regulacji

Projektowana regulacja, z uwagi na jej zakres podmiotowy, nie wymaga dodatkowych konsultacji społecznych. Wejście w życie tego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na rozwój regionalny.

Według szacunków, projektowane rozporządzenie spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa związane z utworzeniem i funkcjonowaniem nowej jednostki organizacyjnej – około 4 mln 100 tys. zł rocznie.